

Pieter de Kok

Pieter de Kok bereidt zich voor op het afgeven van zekerheid bij duurzaamheidsinformatie. Maar het eerlijke groene verhaal vertellen moet wel op een transparante en heldere wijze gebeuren.

DISCUSSIE | Column | 07 november 2022

Je gaat ze pas zien als je ze doorhebt

Ik ben een groot fan van Cruijff. En omdat mijn mede-columnisten graag verwijzen naar dichters, wetenschappers, songwriters en acteurs, dacht ik ook kleur te bekennen. Ik houd het graag simpel. Wie op tijd vertrekt komt nooit te laat, dat niveau.

Ik ben me een aantal jaren vanuit de coulissen aan het voorbereiden op het thema ESG (*Environmental, Social & Governance*). De lading bij ESG is momenteel heel boeiend. Iedereen lijkt er mee bezig te zijn, in de *boardroom* en in accountantsland, maar er zijn weinig deskundigen. Het grote geld lonkt. Ik heb alleen nog nooit een zak geld een probleem van wereldformaat zien oplossen.

In 2025 gaan we als beroep assurance afgeven bij ESG; beperkte assurance, maar toch. Of wij de deskundigen zijn om CO₂-*footprints* en inclusiviteit door te meten en van een stempel te voorzien, weet ik nog niet.

Zolang wij als beroep de bal hebben, kunnen andere partijen geen doelpunt maken. En zo wordt het een certificeringsdomein voor accountants. Dat we die nu al niet in het werkveld in grote mate hebben rondlopen, lijkt niemand te deren. Als je meer wilt doen kun je wel harder gaan lopen, maar het aantal mensen in veld bepaalt wat je meer kunt doen.

Vaak moet er iets gebeuren voordat er iets gebeurt. Dat 'iets' was denk ik dan maatschappelijk verantwoord ondernemen, ofwel mvo. Dat was vooral heel saai, grijze wollen sokkenwerk. Ik had, denk ik, in 1994 al een collega die hierin was gespecialiseerd. Dat was op een teambezetting van 2.500 medewerkers wellicht een wat scheve verhouding, maar toch: het onderwerp is niet van gisteren.

De waarheid is nooit precies zoals je denkt dat hij zou zijn. Ik hoorde vorige week tijdens mijn college (ik zit weer in de studiebanken, rvc-in-spe-opleiding) dat de boards in Nederland de ESG-ontwikkelingen te snel vinden gaan. Wat er in de afgelopen bijna dertig jaar mvo allemaal niet is gebeurd in de *boardroom* weet ik niet, maar nu lijkt alles plots te versnellen. Oké.

Ik herken in ieder geval één uitdaging, hoewel in steeds mindere mate, namelijk de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van data. Dat was en is nog steeds een uitdaging rondom sec financieel georiënteerde data. Trek ik die uitdaging door naar het verzamelen, toetsen en beoordelen van betrouwbare ESG-data, dan zie ik een hele grote uitdaging. Het is een wet dat op grote ambities vaak diepe teleurstelling volgt.

Ik heb nog geen ESG-, mvo-, sustainability-, of GRI-rapportages gecertificeerd. Ik heb wel nagedacht over wat ik met ons clubje concreet zou kunnen doen rondom de thema's die mijn dochter van twaalf ook zorgen baren. Een van de

meest aansprekende projecten waar ik mij voor zou willen inzetten is de Ocean Clean Up. Wie weet, *one day soon*.

Ervaring. Dat heb je of heb je niet. Omdat ik nog niet binnenkort afreis naar de Atlantische Oceaan heb ik nagedacht over iets kleineres, concreters, wat betreft inzetten van ervaring. Ik deel graag mijn groene inspiratie: data-visualisatie.

Ik denk dat we 'Oh Wat Zijn We Allemaal Heel Duurzaam' - cliënten pas gaan zien als we doorhebben wat ze dan echt doen op onze aller aardkloot. En welke techniek om dat échte verhaal te vertellen is dan beter dan data-visualisatie?

Bekijk ter inspiratie en beleving bij mijn visualisatievoorstellen hier even dit filmpje met honderd jaar aan aardbevingen-data (*Credits:@jblefevre60*).

Als we dan creatief zijn en we gaan ESG-assurance afgeven, laten we dan kijken hoe we die groene prestaties op een mooie en heldere manier kunnen visualiseren. Laten we een willekeurige meubelfabrikant eens als eerste voorbeeld nemen. In het kader van dat de bal minimaal tussen die twee palen moet, houd ik het simpel.

Arbeid / S van Social

- De fabrieken waarin de onderdelen worden gemaakt worden geplot op de aardbol en zijn via Google Maps zichtbaar. Met een interface naar camera's kan iedereen meekijken op de productievloer.
- Welke lokale initiatieven rondom fabrieken worden geïnitieerd en welke initiatieven leveren hoeveel welzijn lokaal op – mooie plot van events op map, met bijvoorbeeld doorlinkjes naar scholen en kinderverzorgingsinstellingen.

Hout / E van Environmental

- De route van de ontbossing wordt zichtbaar gemaakt op een map; in welk land/bos wordt hout geproduceerd, hoe oud is de gemiddelde productie, hoeveel CO2 wordt 'ontbost' en hoeveel CO2 wordt gebruikt voor transport van hout naar productielocaties?
- In welk land/bos worden bomen teruggeplant en hoeveel CO2 wordt hiermee aan natuur teruggegeven – op map wordt zichtbaar gemaakt hoeveel bomen worden geplant met visualisatie van type bomen.

Productie en Transport (E/S van Environmental en Social):

- Hoeveel CO2 komt vrij bij productie van meubels (inclusief overige gebruikte grondstoffen)? Op map wordt gevisualiseerd hoeveel CO2 per dag wordt geproduceerd.
- Wat is de gemiddelde leeftijd van medewerkers op productielocatie? Op map wordt een leeftijdsopbouw *chart* gevisualiseerd per productielocatie.
- Hoeveel CO2 komt vrij bij transport naar opslag van meubels – op map worden stromen in pijlen van productie naar opslag gevisualiseerd.
- Hoe lopen de stromen van de meubels uit opslag naar eindconsumenten en hoeveel CO2 komt daarbij vrij – te visualiseren via *traffic plot* en CO2-volumes.

Je gaat ze, de groene ondernemers, pas zien als je ze doorhebt. Als je het ziet.

Pech, dat krijg je bij een negatieve instelling en geluk bij een positieve instelling. Ik ga altijd uit van het positieve. Ik denk dat de meeste ondernemingen een groen hart hebben en op een positieve manier willen bijdragen aan de wereld.

Het vereist weinig inlevingsvermogen om bovenstaande visualisaties te vertalen naar relevante datasets. Of de data echter betrouwbaar en beschikbaar zijn, is mijn grootste zorg. En daarmee maak ik mij zorgen over het relatieve nut van ESG-certificering op dit moment. Het is al een hele stap als we meer praten over deze uitdaging.

Tegelijkertijd denk ik dat, als we het eerlijke groene verhaal willen vertellen, dit via transparante en heldere visualisatie publiek beschikbaar moet worden gemaakt, periodiek worden geupdate en gecertificeerd door... *who ever*. Want stel nu dat de *greenwashing*, wat gewoon fraude is, maar onbeschaamd doorgaat; dat de certificering/assurance niet tot het gaatje gaat of komt?

De ESG-rapportage verplichtingen zijn er, de EU-wetgeving komt; zou de waarheid vanzelf niet komen bovendrijven? De op het oog simpele oplossing van ESG-assurance blijkt in de praktijk straks het moeilijkst.

Ik weet het: je moet schieten, anders kun je niet scoren. Wat mij betreft zetten we in op het transparant maken van het verhaal. Met gezond verstand het verhaal begrijpen, is wellicht al genoeg.

Pieter de Kok is partner bij Coney Minds. Van 2010 tot en met 2014 was De

GERELATEERD

Arjan Brouwer

DISCUSSIE | Column | 31 januari 2023

Uit de oude doos

De ontoegankelijkheid van bestuursverslagen wordt een steeds groter probleem, aldus Arjan Brouwer. De komst van de CSRD is een goed moment om de deponeringsvrijstelling... →

NIEUWS | 03 januari 2023

EFAA publiceert duurzaamheidsgids voor mkb-accountants

De EFAA (European Federation of Accountants and Auditors for SMEs) heeft eind december een beknopte gids gepubliceerd, om mkb-accountants in staat te stellen hun... →

NIEUWS | 22 december 2022

Het Jaar Verslagen: 'Informatie over impact klimaatverandering in bestuursverslag en jaarrekening moet beter'

De beschikbaarheid, relevantie, vergelijkbaarheid en bruikbaarheid van informatie over de impact van klimaatverandering kan worden verbeterd. Dat blijkt uit 'Het... →

Wim Bartels

DISCUSSIE | Column | 19 december 2022

World Online geeft wederom risico's

De huidige aandacht voor duurzaamheidsinformatie doet volgens Wim Bartels denken aan de dagen van World Online en de internethype. Accountants moeten professioneel-kritisch... →

DISCUSSIE | Debat | 15 december 2022

Over de toekomst van de aarde en een beroep dat daarbij kan helpen

Een lezing van een natuurfilosoof en een discussie over duurzaamheid en de rol van de accountant vormden op 12 december het voorprogramma van de NBA-ledenvergadering.... →
